

Дума

Виходить о годині 8. рано.

Поредплата:

Річне	100
Піврічне	50
Три місяці	15
Однотижневий	5

Ціна одного примірника: **3 копійки.**

ВГОЛОШЕННЯ:

Реклама в першому номері або його місце в журналі „Оголосити“ з 12. в „Думі“ з 12. в „Оголосити“ і в журналі „Думі“ з 12. За дрібні оголошення платиться по 1 копійці від слова і товстим друком подвійно.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ Й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10.

Лист Винниченка.

(Чергова зміна поглядів Вол. Винниченка.)

II.

В „Українській Живні“ Винниченко висловлювався безпосередно, отверто і широко. Перш усього вказував він на величезну вагу національного питання, підкреслював його середнє-всесвітнє значіння. Не визволення всіх погноблених і висискуваних цілого світа, тільки визволення українського народу, любов до рідного краю, журба про його долю, — це звичайні явища у всіх народів. Національне почуття у всіх народів заслугоє на пошану, тільки в Україні те почуття уважається злочинном.

Орієнтація українців — по словам Винниченка — повинна бути виключно тільки українська, „бо наша сила в нас самих“. Іншими словами: Українці не повинні спиратися на ніяку чужинну силу, тільки із своєї народної основи видобувати дрімучі сили, щоб на них оперти свою долю і шасте, свій розвиток і свою велич. Піднесена Винниченком українська орієнтація повинна бути активна, діяльна, будуюча, організуюча.

Нам не треба випускати декларацій і маніфестів до народу (бо це негідне чесної і широї любови до тогож народу), тільки нам треба йти до нашої демократії і робити таку роботу, котра при всіх умовах забезпечилаб нам нашу політичну й національну долю. На нікого нам поклатися за винятком власного народу.

Отсе більш-менш думки, подані нами в цілости в ч. 29. „Української Думки“, котрі в р. 1915. голосив великий український письменник Володимир Винниченко. І тоді з напруженою увагою прислухались ми до його голосу. Не могло бути ні одного свідомого Українця, котрий обома руками не підписався би під його „вірую“. Миж поневолена нація і першим нашим завданням на шляху визволення скинути кайдани національно-політичної неволі. Соціалну квестію ми розв'яжемо у нашім власнім нутрі — без натиску посторонних чинників — згідно з інтересами широким наводнім мас.

Багато води і крови поплило від часу, коли Винниченко звернувся до українського громадянства в „Укр. Живні“. Український народ вийшов з гетта етнографічної маси на широку арену світових дій, а Винниченко обняв національно-політичний провід тієї „сирової, незорганізованої сили“. Українська демократія по коротких ваганнях однолавою стала проти московських гнобителів, не дивлячись на те, чи на чолі Росії стояв Радянський Миліюков, чи Керенський-Корнілов, чи Ленін-Троцький, чи „Протофіс“. Незорганізована маса перетворювалася в організовану і хто зна, чи сьогодні не творилаб єдино-рішачої сили на Сході Європи, колиб не ті чужинні сили, на котрі кінець кінців постансвив в дальшій своїй еволюції опертися Винниченко, колиб він і тов. не зложили адаста свого гасла про українську орієнтацію.

В рр. 1917/18 Винниченко між іншими проводив українському рухові — чи то як голова Генерального Секретаріату, чи як голова Українського Національного Союзу, чи вкінці як голова Директорії. Будучи провідником згуртованої

в Нар. Союзі української демократії, він перший відхилився від свого „вірую“ з 1915 р., входячи в союз з російськими більшевиками. Винниченко все зраджував велику дозу тверезости і міг наперед предвидіти поступовання більшєвизму у відношенню до України, отже всі ті вчинки, проти котрих після гіркої спроби вступає він в своїм листі до українських робітників і селян.

Перед виступом проти гетьманської влади Винниченко заключив союз з більшевиками проти гетьманської реакції на отих умовах: 1) більшовики признають і визнають самостійність і незалежність Української Народної Республіки, 2) більшовики признають демократичний (нерадянський) лад на Україні, 3) український уряд (який заіснує після повалення гетьманату) признає вічне існування комуністичної партії, однак без захоплення нею влади, 4) налагодження товарообміну між Росією й Україною — і 5) Невтральність України в боротьбі антант з більшевизмом. Заключуючи цю умову, більшовики зобов'язалися не тільки її додержати, але й допомогти до повалення гетьманату. І шож сталося? Більшовики не тільки не дали ніякої допомоги в боротьбі проти російської реакції, згуртованої докола гетьману, не тільки не додержали ні одної точки умови, але — навпаки — всю силу своїх штиків звернули проти УНР і Директорії.

Винниченко власними очима бачив і всіми нервами свого єства відчував цю ганебну віроломність совітів. Ніхто інший, тільки сам Винниченко представив на Трудовім Конгресі історію українсько-більшевизмської умови і з обуренням говорив про її недодержання з боку совітів. Він — як тверезий громадянин — бачив і непридатність радянського устрою для України. Ясно, прямо і широко висловлював він думки на Трудовому Конгресі, коли говорив: „Більшевицькі форми не можуть бути приноровлені на Україні. Наша орієнтація — революційний рух західної, а не східної Європи“. Менше-більше так само висловлювався він і перед представниками преси, говорячи, що в будові своєї державности і громадських установ український нарід хоче брати зразки із Заходу, взоруючись на революційнім русі західної Європи. Україна під оглядом історично-національних і міжнародних відносин ярко виріжнюється від Росії. Тому її форми суспільної еволюції мусять ріжнитися.

Рік пізніше Винниченко йде до Каносси. В заснованому групою українських комуністів органі „Нова Доба“ помішує він відкритий лист з датою 17. січня 1920, в котрому ясно, отверто і широко відкликує свої попередні погляди. Свої погляди з перед року уважає він помилковими. „Форми радянської влади в кожній країні, — каже він — де відбувається гострий процес революції — необхідні для успішного ходу революції. Коли революція на заході розвивається і дійде до рішучої, отвертої й гострої боротьби з існуючим таємно-буржуазним ладом, вона необхідно прийде до форм радянської влади, до більшевизму. Найбільшою помилкою української революції й її проводирів була якраз та орієнтація на Захід, себто ин-

шими словами: на реакцію, на контрреволюцію. Ця орієнтація у великій мірі спричинилася до тої великої шкоди, яку було зроблено нами в справі соціального і національного визволення нашого трудового народу. Єдиною формою державности нашої селянсько-робітничої нації в даний момент є робітничо-селянська держава. Робітничо-селянська революція в Росії давала нам змогу створити й затвердити цю державність. Ми її відкинули й орієнтувалися на захід, себто на ті сили, які були й є ворожі до нас. І цим ми на-

несли велику шкоду й своїм народам і своїй державности. Мені шкод й боляче, що моїми минулими, — вільними й невільними помилками користуються тепер, шож додати ще більше шкоди, зроблені мною і другими українськими діячами справи визволення наших працюючих мас від соціального і національного поневолення.“

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередню свою адресу.

По Україні і про Україну.

Моркотун має голос!

Газета „Віктуар“ з 26. жовтня містить інтерв'ю свого співробітника з головою „Українського Національного Комітету в Парижі“ ославленим Моркотуном, який саме повернувся до Парижа з Криму. „Віктуар“ подає:

„Моркотун заявив співробітникові нашої газети, шож наслідки переговорів, які він вів з урядом півдня Росії з приводу українського питання, являються першим серйозним кроком російського уряду до історичного вирішення української проблеми. Делегація, в складі Цитовича, Могилянського і Моркотуна, була запрошена до Криму офіційно урядом і вийшла туди 7. вересня. Головним завданням делегації було розв'язання деяких принципіальних питань, які б дали можливість українській демократії розпочати співробітництво з урядом півдня Росії.“

Головні питання були слідуочі:

1. Визнання принципу федерації якої підстави майбутньої російської держави.
2. Послідовна реалізація земельної реформи на тих українських територіях, які будуть здобуті військами Врангеля.
3. Рішуче відмовлення від переговорів з українськими узурпаторськими самостійними організаціями (Петлюра і інші).

На слідуочий день по приїзді делегації в Крим 23. вересня, відбулась конференція делегації з Вранглем і виданими чинами уряду півдня Росії.

Погляди делегації були цілком згідні з поглядами уряду Врангеля, який і прийняв їх, яко основу своєї політики в українському питанні. Врангель визнає принцип федерації і заявив, шож договір заключений ним з козаками, мусить бути також положений в основу переговорів з Українцями. Шож торкається авантури Петлюри, сказав Моркотун, то сам Врангель як і його помічник Кривошеїн категорично заявили делегації, шож уряд півдня Росії рахує абсолютно неможливими жадні переговори і союзи з представниками сепаратистичних і ворожих до Росії тенденцій і шож уряд півдня Росії ніколи і нікому не давав уповноваження для ведення таких переговорів.

На погляд Моркотуна, наближається момент, коли в відбудуванні російської держави приймуть участь всі національности, які населяють її, а панросійський патріотизм перестане бути монополією великоруського народу, безумовно, всі симпатії Українців будуть на сторожі уряду півдня Росії тим більш, шож останній буде точно виконувати ті принципи, які були оголошені ним на конференції з делегацією. Український Національний Комітет, заявив Моркотун, має велику скількість прокламацій українських революційних отаманів, які всі визнають необхідність федерації Украй-

ни з Росією. Нові групи і політичні партії на Україні і за кордоном (підкреслив Моркотун), у великій кількості, прилучаються до Національного Комітету і до його відділів, шож викликає велику злість агентів Петлюри.

Париська преса в останні часи почала писати про переговори Савінкова і Петлюри. Особисто, заявив Моркотун, я дуже добре знаю п. Савінкова, як великого російського патріота. Коли Савінков виїздив до Варшави, то він категорично заявив мені, як Росіянин, я не можу навіть допустити думки про відділення України від Росії. Жадна згода поміж мною і Петлюрою є неможлива“. „Наш союз з Петлюрою являється чистою авантюрою. Наш похід на Київ коштував нас багатьох безцінних жертв“ — заявив мені (сказав Моркотун) з другого боку в Спа п. Грабський, президент Ради Міністрів Польщі.

Я не можу допустити, аби Петлюра, який є на „посилках“ у Поляків і який в Бересті Лит. був одним з головних агентів німецького імперіалізму, мав бути корисним великому російському патріоту і федералісту Савінкову, надзвичайно активна діяльність котрого була визнана в відкритому листі Константинопольським Відділом Національного Комітету. Я не вірю також в те, аби Петлюрівська авантюра, яка потерпіла повне фіяско, не дивлячись на підтримку польської армії, малаб які небудь шанси на успіх без її підтримки. На мій погляд, не можна платити цьому узурпаторському уряду, який добився таких поганих „стратегічних“ наслідків, визнанням його, навіть тимчасово і фіктивно, бо ні один Росіянин не згодиться ніколи на відділення України від Росії.

Всі ці непорозуміння є наслідком інтриг Петлюри, який старається вивести себе федералістом і обдурити Росіян, як до цього часу він обдурював весь світ, за винятком Німців. Безумовно, ці непорозуміння розсіються для загального задоволення.

Закінчуючи інтерв'ю, Моркотун сказав: „Українське питання є дже елом фантастичних непорозумінь. У мою відсутність, газета „Тан“ з 14. жовтня помістила витяг з мого інтерв'ю, в якому я ніби підтримую ідею утворення з Росії конституційної монархії. З другого боку Петлюрівці, ширі слуги німецького імперіалізму і інтриг Ватикану, розповсюджують чутки про те, шож я ніби домагаюсь відновлення гетьманства на Україні. Всі ці інформації носять характер чисто комічний.“

Першим пунктом програми „Українського Національного Комітету“ і його відділів є оголошення республіки. Яж особисто завше підтримував слідуочі політичні завдання.

134 2250

1. Об'єднана велика Україна у федеративній зв'язку з Росією.

2. Об'єднана могутня Росія, з єдиною закордонною політикою, з максимумом внутрішньої самостійності її федеративних частин.

3. Росія республіканська, бо, на мій погляд, республіка є єдиний засіб і опора проти реакції.

4. Росія селянська, яку після проведення аграрної реформи, будуть підтримувати дрібні селянські землевласники. В цьому найкраща гарантія проти вибуху комунізму і большевизму.

Такі завдання проводились мною в деклараціях, які були оголошені в Парижі, Сп. Лондоні і в Криму. Цих же принципів я буду триматися і на далі, бо мене не захоплюють тимчасові ілюзії і я не допускаю жадних компромісів в питаннях принципів.

Наради гетьманців в Берліні.

Минулий тиждень пройшов під знаком оживленої діяльності українських гетьманців, які з усіх усюд позідилися до Берліну.

Помимо частин і довгих нарад поміж собою гетьманці бачилися й пертракували також з багатьма чужими політиками і фінансистами, стараючись забезпечити собі їх симпатії й допомогу.

Степанківський був прийнятий у короткій авдієнції німецьким міністром за справ Сімонсом. Скоропис Йолтуховський розвинув дуже жваву діяль-

ність між німецькими діячами, старими прихильниками України, стараючись регабілітувати гетьмана Скоропадського та його політику. Дмитро Дорошенко пертракував з деякими російськими політиками.

Доля Винниченкового секретаря.

З Москви надійшла звістка, що після наглого від'їзду Винниченка з радянської Росії большевицька чрезвычайка кинулась пильно розшукувати його секретаря Падана. Винниченко разом з Паданом мав організувати гурток з осіб, опозиційно настроєних проти централізму російських комуністів; на нарадах цього гуртка мав обмірковуватись план активного виступу проти большевицьких самовладців. Не зважаючи на велику конспірацію, з якою провадилася справа, чрезвычайка через своїх агентів напала на сліди „змови“. А що Винниченко опинився там, куди руки чрезвычайки не сягають, то вона тепер чим пильніш ловить Падана.

15. С. М. здержуємо висилку часопису всім Впов. Передплатникам, що залягають з передплатою.

З діяльності посольства У. Н. Р. в Німеччині.

1. Дипломатичні ноты.

Посольство вислало за останній тиждень такі дипломатичні ноты:

а) Словесну ноту до М-ва Зак. Справ Німеччини в справі Українців, мобілізованих у частинах червоної армії, інтернованих після переходу границі в Східній Пруссії. Посольство зажадало, щоб німецький уряд дозволив усім Українцям вернутися через Польщу на Україну або залишитися в Німеччині.

б) Словесну ноту до М-ва Закордонних Справ Німеччини з протестом проти діяльності в таборах інтернованих червоних військ у Німеччині чрезвычайок, ревкомів, ревтрибуналів та інших большевицьких органів, які переслідують усіх іноземців і в першу чергу Українців.

в) Ноту до польського посла в Берліні з копією тексту ніби-то надрукованого в жидівській часописі „Юдіше Цайтунг“ офіційного звіту польського прем'єра Вітоса, де українську армію весь час називається „бандами Петлюри“. Польський посол potwierдив листовно одержання ноты й повідомив, що він її переслав для відповіді до свого уряду.

г) Словесну ноту до М-ва Зак. Справ Німеччини зі всіма матеріалами, які були подані укр. інською делегацією на Брюссельській фінансовій конференції, разом з новими статистичними даними про українську кооперацію.

Розсилка літератури.

Для цілей інформації і пропаганди Посольство видало в німецькій мові брошуру „Східна Європа й Німеччина“, в якій докладно освітлено політичне і економічне значіння України під оглядом установами нормальних взаємин між Німеччиною й Східною Європою. З нагоди відкриття сесії німецького парламенту брошуру при особливій ліній розіслано всім послам.

Далі Посольство дало надрукувати в німецькій перекладі й розіслало відомий лист Винниченка до селян і робітників України. Лист цей незвичайно зацікавив усі німецькі політичні кола, так що його довелось видрукувати в більшій кількості.

Прийняття у англійського посла.

30. жовтня англійський посол у Берліні лорд Альберон дав великий вечір для дипломатичного корпусу, ак-

редитованого у Німеччині. На цей вечір давав офіційне запрошення весь дипломатичний персонал Посольства УНР. у Німеччині. З представників Посольства на вечері були: повірений у справах У. Н. Р. радник др. Стоцький і секретар В. Хотько та Ю. Павлович.

На слідуєчий день англійський посол у Берліні дав до Посольства УНР. свою візитову картку.

Нова установа У. Н. Р. у Берліні.

Міністер закордонних справ У. Н. Р. Андрій Ніковський іменував п. Фонфе властителя фабрики в Києві та великих підприємств у Німеччині, генеральним консулом України. П. Фонфе має завдання перевести підготовчу працю органі-

зації товарообміну між Україною та Німеччиною.

З формальних причин десигнований генеральний консул покищо працює лише як начальник торговельно-політичного відділу посольства У. Н. Р. у Німеччині. Урядове бюро п. Фонфе міститься в Берліні, Берлінштрассе 8, у німецькій банку для зовнішнього торгу. По цій адресі мають звертатися заінтересовані особи і фірми.

Пам'ятайте про пресовий фонд „Української Думки“! Жордан просить слати до Крайового Союзу Кредитового у Львові (Римляк 4, 18.) на біжучий рахунок „Української Думки“.

1919—1920.

I.

Косачів.

Дня 9. падоліста почалася у Львові перед виїмковим трибуналом окружного карного суду розправа проти д-ра Петра Петрушевича, якому як санітарному шефови української армії в Коломиї, закидує акт обжаловання — злочин публічного насильства „попований через злобу діяльність, яка була причиною небезпеки для життя, здоров'я і тіла“ повірених йому польських полонених та інтернованих в таборі Косачеві. По відчитанню акту обжаловання обіймаючого около 60 сторін, заряджено довшу пазву, підчас якої трибунал з власної ініціативи застановлявся над своєю компетенцією, дотично справи, яка силою обов'язуючого закону належить до суду присяжних. Вирішено відложити

розправу, мимо того, що так обжалований як і оборона згодилися на виїмковий трибунал.

II.

Домбе.

Від інтернованих в Домбю одержуємо такі скарги: Наше положення невинносиме. Барак, в якому коротасмо дні і ночі, дірваний, ніколи не опалюваний. Спимо на голих дошках, без сінників і покривал. Харч неможливий. Благасмо усіх на милість Бога: Не дайте нам пропасти з голоду і стужі!

Ширіть щиро народний часопис

„Українська Думка“

З польських справ.

„Соймова сторожа“.

Маршалок польського союму Тромпчинський заявив на онодішньому засіданню конвенту сеніорів, що на випадок дальших авантур в соймі уже передбаченою регуляціям „соймової сторожі“. Проти такої евентуальности заявили представники ППС. і ПСД.

За розв'язанням сойму.

На онодішньому засіданню центролівничих клубів польського сойму, клуб „Визволенець“ засягав оліній дотично його замислу виступлення з висенням о розв'язання сойму і відкликання до волі народу в справі сенату. Внесення підписали соціалісти, одначе з певними застереженнями. Решта клубів признала це питання дискусійним.

Булава для Пілсудского.

В найближшу неділю відбудеться у Варшаві вручення маршалк'вської булави Пілсудскому. Усі польські військо-

ві відділи вишлють на це свято по двох представників від кожного полка. В святі візьме участь варшавська зала.

Данціг на пролаш'м.

Деякі парижські днівники доносять, що в справі Данціга наступив некорисний для Польщі зворот. Англія станула на становищі, що або Німеччина втрапить Горішний Шлеск, а Англія позискає одну причину більше позбавити Францію всяких відшкодовань, або Г. Шлеск останеться при Німеччині, яка на далі остане економічно могутня, як перед війною.

Польська марка паде.

„Курс польської марки помітно обнизився — пише „Хвіля“. — Нинішня вартість польської марки є менша, аніж колинебудь, менша навіть, аніж була тоді, коли большевики станули біля воріт Варшави, загрожуючи інвазією цілій

ДР. ВОЛОДИМИР ЛИСИЙ.

Огляд адміністрації на Великій Україні.

4) (Продовження.)

§ 2. Адміністраційне судівництво Франції і Німеччини та закон правительства Керенського про адміністраційні суди*).

Франція. Адміністраційне судівництво в французській мові contentieux administrative — отже в перекладі на українську мову адміністраційне спірне поступовання. Розвій адміністраційного судівництва в Франції завдячує вона практиці і звичаєвому праву та новому позитивному законодавству, так що нинішній інститут і компетенція французько-адміністраційного судівництва оперті на практиці, звичаєві праві та позитивним законодавстві. Нинішня організація адміністраційного судівництва в Франції представляється менш більш в такім виді.

Найважнішими органами адміністраційного судівництва є ради префектури (Conseil de prefecture) і державна рада (Conseil d'Etat). Крім цього знає Франція й спеціальні органи адміністраційного судівництва. Організація рад префектур полягає на кількох законах, які датуються від французької революції аж до часів по конституції третьої

республіки. Кожний французький департамент (що відповідає в адміністраційнім устрою нашим губерніям) має раду префектури з трьох членів, в департаменті Севанна з дев'яти членів. Члени рад мусять мати найменше 25 літ, бути ліценціатами прав або відбути принайменше 10 літ в практичній публічній службі. Іменує їх президент республіки на внесення міністра внутрішніх справ — і так само усувається їх. Предсідником є префект департаменту, але в дійсности заступає його один з іменованих членів. Ради префектур рішають в колегії трьох членів. Коли бракує одного члена, тоді доповнюється його членом самоврядування департаменту. Адміністраційне судівництво в Франції знає також публічного заступника (прокурора), який має стояти на сторожі прав аналогічно до прокурора в звичайних судах.

Нинішня організація державної ради опирається на законах, які походять з часу третьої республіки аж до найновіших часів, хоч її історія сягає далеко поза французьку революцію. На чолі ради стоїть міністер юстиції, а рада складається згідно з законом з 1910 року з 35 звичайних радників, а 21 надзвичайних. Заступник президента, предсідники відділів та звичайні радники є іменовані і усувані президентом республіки на внесення ради міністрів.

Державна рада є властю, яка видає оліній в справах законодавства і адміністрації та має судейську функцію. Свої функції виконує державна рада в секціях або в повних зібраннях. Чотири секції видають оліній (sections administratives), а дві секції мають поручені справи судейської природи (sections du con-

tentieux). Державна рада має по існуючим законам так зв. justice déléguée, то значить рішення ради є залежи від затвердження голови держави, але в практиці голова держави відмовив виконання рішення лише в двох випадках. Отже ані рада префектури, ані державна рада не є незалежними судами, а є на взір судів зорганізованими органами адміністраційної юрисдикції.

Теоретично розрізняють чотири засадничі діли, які належать до адміністраційного судівництва. Вони є: 1) звичайне адміністраційне судівництво (contentieux pleine jurisdiction, de fond), 2) касаційне судівництво (contentieux de l'appel), 3) інтерпретаційне судівництво (contentieux de l'interprétation), 4) карне адміністраційне поступовання (contentieux de la repression).

Адміністраційні суди в ділі звичайного судівництва мають право касації адміністраційного акту та його реформи, то значить, мають право засуду до ділення, зношення, залишення. Належать сюди суб'єктивні публічні права та справи, які позитивне законодавство піддає повній юрисдикції. Адміністраційне судівництво в звичайній, повній юрисдикції рішає про суб'єктивні права, а priori і a posteriori, то є перед виданням і по виданню адміністраційного акту.

Касаційне судівництво характеризується тим, що воно зносить лише вже видані акти, рішає a posteriori, і обни має лише зверхничі акти (actes d'autorité)*).

*) Зверхничі акти є це акти державної влади — видані на основі закону в формі наказів і заказів до індивідуально означених суб'єктів.

Яко сутєву різницю поміж обома ділами ставиться, що перший діл боронить суб'єктивних прав, а другий інтересів (intérêt direct et personnel). Практика державної ради доходить одначе нераз аж до оборони фактичних інтересів (римське asio popularis)*).

Нпр. кожний батько має право скарги, коли адміністрація переступає права конференційної школи. В кожнім разі до внесення скарги треба існування наказуючого і примушуючого адміністраційного акту. Закони не можуть бути оспорені, але за те рівпорядження до законів. Оспорення адміністраційних судів опирається на звичайній праві, а іменно: що власть в оспоримім розпорядженню переступила свою компетенцію (exces de pouvoir). Переступлення компетенції може заходити по теорії і в практиці в матеріяльній некомпетенції, в браках адміністраційного поступовання, в матеріяльнім порушенню закону та порушенню цілей законодавця (détournement de pouvoir). В останнім случаю не заходить вправді порушення закону, але обходиться закон (т. зв. админістративна

*) Суб'єктивні публічні права заходять тоді, коли закон приписує влади в інтересі правної одиниці ділення або залишення. Правний інтерес заходить тоді, коли власть має можливість поступати по свободному оціненню (админістративное усмотрение), але інтерес одиниці сягає так далеко, що приказує вислухання заінтересованої і дає стороні можливість правної оборони. Дійсний, фактичний інтерес заходить тоді, коли сторона не має активної легітимаші до оборони перед властю. Фактичним інтересом сторони було бн, щоби другі суб'єкти були рівномірно потягнені до військової служби, до плати податків, щоби дорога находилася в добрім стані, але ці фактичні інтереси мають публічні органи з ур-ду берегти. Одиниця не можна дати так далекої охорони з практичних причин.

* Dr. Laun — Übersicht über wichtige Einrichtungen des Auslandes auf dem Gebiet der Verwaltungspflege, Wien 1914. Jeze — Das Verwaltungsrecht der französischen Republik. Собрание узаконений и распоряжений з 6.VI. 1917 г. № 127. ч. 692.]

державі. Пригадуємося над причинами такого тривожного явища, бачить їх „Хвіля“ в — ілюзоричності рижського договору, несправності польської фінансової політики, яка не маючи довіря загалу устроє примусову позичку та в безоглядності польського режиму супроти національних меншостей, — що грозить вічними комплікаціями.

Ревком для Польщі існує далі.

„Русспрес“ доносить з Риги, що на заміт кореспондента одного фінляндського часопису заявив представник совітської Росії Лещинський, що комуністичне правительтво для Польщі, зложене з Дзержинського, Мархлевського і Кона існує далі. Буржуазійна Польща не домагалася розв'язання цієї організації, як це прим. зробила Лотва і Естонія.

Справа Гор. Шлеська актуальна.

Німецькі часописи доносять за

французькими, що Англія запропонувала, аби конференція в Женеві відбулася шоймо по плебісциті на Гор. Шлеську. Мотивом цієї проволочки має бути те, що Англія бажає визначити висоту німецького відшкодування після цього, чи Німеччина матиме даліше Гор. Шлеськ, чи ні. На випадок, коли би цей край припав Польщі, Англія буде за обмеження суми німецького відшкодування, Речинець переведення плебісциту на Гор. Шлеську мав би бути приспішений, аби конференція в Женеві могла відбутися в другій половині лютого 1921.

ПАТ. додає, що Франція виступила з сильним протестом проти цієї конференції.

В справі поладження польсько литовського спору. Агенція Аваса доносить з Парижа: Польща і Литва прийняли пропонуване їм Лігою Народів перемир'я для поладження справи спірних областей.

ОСТАННІ ВІСТІ.

Телеграми польської телеграфічної агенції (ПАТ)

Справа Ірландії в палаті громад.

Лондон. КБ. В палаті громад прийшло вчора до завзятої дискусії в справі репресій в Ірландії. Л. Джордж заявив, що на його думку правительтво напевно здушить діяльність банді. Палата радила опісля над правительственным предложением, котре має наклонити ірландську раду, щоби виробила проект утворення і скликання палат, одной для північної другої для південної Ірландії.

Австрія — союзною державою.

Відень. Нинішня „Вінер Цтг“ містить закон, на основі котрого австрійську республіку змінюється в союзну державу. Закон входить в життя 10. ц. м. Почавши від нині має Австрія титул: союзна держава Австрія.

Засідання австрійських Нар. Зборів.

Відень. Нині відбулося перше засідання нововибраних Нар. Зборів. Президентом вибраний на місце Зайца др Вайскірхнер 106 голосами на 272 голосуючих.

Страйки в Ірландії.

Лондон. КБ. В Лондондері прийшло вчора до заворушень. Багато ірландських залізничників здержало працю, так що комунікація на більших навіть залізничних шляхах зредукована. Числяться з тим, що з кінцем тижня муситимуть усі залізничні товариства в Ірландії здержати рух.

Зєдинені Держави не виступають проти Росії.

Париж. Радіо. По донесенням „Матена“ з Вашингтону, не візьмуть Зєдинені Держави участі в блокаді на

моральність, puotatité administrative). Пр. поліційна власть казуе трамваєве підприємство з фіскальних оглядів.

Інтерпретаційний діл адміністраційного судівництва та карний залишаємо в нашій розвідці. Належало би згадати ще про компетенцію державної ради в случаях повільности і недіяльности аласти. Коли адміністраційне рішення не западе на протязі 4 місяців, сторона має право внести жалобу, так як би її справу вирішено негативно. Поступовання адміністраційних судів залишаємо.

Німеччина. Баден. Першою державою в Німеччині, яка завела на взір Франції адміністраційний суд є Баден (в році 1863). Організація баденських адміністраційних судів взорована на Франції. Нинішній стан адміністраційного судівництва в Бадені зреформований від часу впровадження адміністраційної юрисдикції пізнішими законами. В нашій розвідці не углядаємо законів, які вийшли в часі революції в Німеччині і тому в нинішнім позитивнім законодавстві можуть бути певні різниці в організації і компетенції судів, одначе для наших цілей це не має поважнішого значіння.

Найнищою адміністраційною інституцією в судівництві є повітові ради, які є зложені та іменовані з горожанських елементів на пропозицію повітових зібрань та є рівночасно дорадчою і ухвалюючою колегією повітового комісаря. Ця колегія функціонує як адміністраційний суд без надання їй судейських атрибутів звичайних судів. Є це адміністраційний орган. Доперва адміністраційний трибунал як друга інституція зорганізований на взір звичайних судів. Поодинокі справи адміністраційно-

Чорному морі по стороні Франції і Англії проти совітської Росії. Зєд. Держави не є на восній столі з совітською Росією, тому не мають ніякої причини брати участь в блокаді.

Буча в чєсьному парламенті.

Прага. КБ. В палаті послів зложив през. мін. Черни заяву щодо подій в Теплицях. Німецькі послы переривали йому. През. Томашек уділив 2 німецьким послам догани, на що вони відповіли битєм в пульпіти. Предсідатель виключив обох послів з 5 засідань. Тоді Німці повстали з місць і відспівали „Вахтам Райн“. Президент перервав засідання.

Перед димісією чєського набінету.

Прага. Тутешні чєські часописи обговорюючи події в парламенті, запідають димісію теперішнього урядничого кабінету протязом найближчих годин.

Роковини революції в Німеччині.

Науен. Радіо. Берлінська робітничка комісія уладила 9. ц. м. одводневий страйк в роковини революції, наслідком чого в второк і середу не вийшли часописи.

Мировий договір з Мадярщиною.

Будапешт. Радіо. Правительствєнна партія постановила односторонно прийняти ратифікаційні продовження, котрі референт предложити на завтрішньому засіданню Народніх Зборів.

Підписання гданської конвенції

Гданськ. По донесенням німецьких часописів учєра підписала делегація гданських Німців в Парижі польсько-гданську конвенцію. Пляки ще не підписали її.

гд судівництва діляться на чотири групи. Повітова рада рішає спірні адміністраційні справи а рїогіт т. зн. перед рішенням адміністраційних властей. Належать сюди справи про принадлежність, громадські податки і т. п. В інших справах рішає повітова рада на основі відклику від адміністраційних властей а posteriori. Нпр. в справах виборчих державних податків, прав горожанства. Третю групу обнимають справи, в яких рішає адміністраційний суд на основі відклику, але компетенція його обмежена лише до правности адміністраційного акту (revisio in iure). Належать сюди справи, які лежать в границях административного оцінення (административное усмотрѣніе). Але і справи административного оцінення ограничуються лише на ті цілі, засоби, в яких закон дає можливість вибору поміж ріжними цілями. Коли ходить о схоплення поняття административного оцінення, то й теорія і практика дуже розбіжна. Адміністраційне поступовання баденських судів ми на цім місці залишаємо, а при кінці огляду згадаємо про найважніші інституції адміністраційного поступовання, які стали загальними в адміністраційнім судівництві Бадену, Прус, а також інших держав.

Баденський закон держиться методи точного (таксатичного) вичислення, які справи належать до адміністраційного судівництва. Виймок творять лишень поліційні зарядження, які піддано загально (через clausula generalis) контролю адміністраційного судівництва. Не належать сюди лишень справи т. зв. загальних поліційних заряджень, т. є. наказів в конкретній справі до неозначених близше осіб.

УДИМ І ЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „УКРАЇНСЬКОЇ ДУМКИ“

зі Станиславова і околиці просить ся складеуть у Видавництві

„ВИСТРИЦЯ“ Станислава,

вул. Липова, ч. 1. (локаль „Церков. Штукки“)

Звѣдомєння

Українського Лікарського Товариства у Львові в справі пошести шкарлатини (красухи) у Львові і Східній Галичині.

Від весни ц. р. лютеє між дітьми і молодіжю пошесть шкарлатини (красухи). В останніх часах поширилася вона дуже, прибрала тяжкий септичний характер і спричинила дуже часті випадки смерті і тяжкі захорования.

В обох щоденних часописах, в „Українській Думці“ ч. 27 з 5 го падолиста і ч. 253 з 4. падолиста „Вперед“ появилися одновучні звѣдомєння під заголовком „Нева пошесть“, в яких сказано: В деяких селах Сх. Галичини появилося нова страшна недуга, якої признаки: мхурі в горлі і пятна на цілім тілі, горячка. Є це мішанина дифтерії з шкарлатиною і появляється в наслідок простуди. Людина, що закоріє цєю новою недугою в муках до двох днів змирає.

Пошесть, про яку згадка в часописах, не є якась нова недуга а добре всім звѣсна шкарлатина (красуха), яка в теперішчу пору з причини лихих гігієнічних і санітарних відносин появилася в тяжкім септичнім виді. Ця тяжка заразна недуга винищує діти і молодіж в нашім краю, тому Виділ Українського Лікарського Товариства подає до прилюдної відомости нашого загалу отсе звѣдомєння і поучення.

Шкарлатина (красуха), тяжка заразна хвороба, не повстає з перестуди, а є спричинена своєрідними доси ще добре не прослідженими заразками, які діставши до людського устрою через видихотів отвори до горла, там розмножуються і спричинюють загальне закаження, яке знаменується зразу звичайно високою горячкою, висипкою на тілі і запалінням горла. Шкарлатина, це найтяжча заразна, найбільше небезпечна хвороба для життя і здоровля дітей і молодіж. Вона спричиняє велику смертність 8—40 процент, тяжкі захорования, ріжні помотання і зложєння (комплікації) в дальшій перебігу хвороби, як риніт, запаління ушей, носа, мозку, серця навіть і нирок. Наслідки цієї хвороби спричиняють дуже часті випадки смерті, окалічення на цілий вік, як глухоту і невилічиму недугу серця.

Шкарлатина (красуха) починається звичайно нагло дрошем, високою горячкою, блюванням, почім виступають

Пруси. Організація адміністраційного судівництва. Адміністраційне судівництво, рішення в адміністраційнім спірнім поступованню, належать до окружних виділів, до провінціальных виділів і до вищого адміністраційного трибуналу. Лише останній є виключно адміністраційним судом і зорганізований на взір звичайних судів. Окружні і провінціальные виділи є рівночасно ухвалюючими органами державної адміністрації. Окружний виділ є також виконуючим органом самоврядування. Окружний виділ складається з поліційного, адміністраційного урядовця і 6 членів, вибраних на окружнім зібранню. Більші міста твѣрять округи для себе. Окружний виділ рішає, коли є присутніми принайменше 3 членів враз з предсідником. Адміністраційне судівництво другої інстанції для справ, які вирішає окружний виділ, виконує провінціальный виділ. Провінціальный виділ складається з державного президента, державного адміністраційного урядовця, як предсідника і 6 членів, двох іменованих, а чотирьох виборчих провінціальных соймом. Провінціальный виділ є підготовляючим і виконуючим органом провінціального сойму, як виборного тіла самоврядування. Державного президента заступає один з двох іменованих урядовців. Провінціальный виділ рішає в комплекті з 5 і 3 членів, в тім майменше двох іменованих і одного виборного члена. В комплекті мусить бути один член судейського стану. Вищий адміністраційний трибунал зорганізований на взір судів.

(Далі буде.)

скоро запаління горла і висипка на шії, грудях, плечах і кінцівках, в виді маленьких густо розсіяних червоних точок, які відтак зливаються в одноцільне червоне закрашення тіла. Висипка в другій половині першого тижня блідне, а з кінцем 6—8 дня звичайно шеває, горячка опадає. Відтак уступають звільна запалені появи горла. Перебіг хвороби з усіми її появами є ріжний, нераз так легкий, що хорі переходять цілу хворобу, жалуються лишень на біль горла. Висипка є ріжна, нераз дуже сильна, а часто ледви слідна, а в рідких випадках її цілковито нема. То саме щодо запальних появ горла, нераз є лишень легке запаління горла а дуже часто появляються тяжкі дифтеритичні обкладки і запалення підщочкових залізів. Дуже часті є комплікації зі сторони ушей, носа, серця, ставів а особливо нирок. Ця хвороба часто стершу о легкім перебігу, пізніше прибирає тяжкі і грізні появи і спричиняє смерть особливо появами запалення серця, нирок; тому в кождім випадку, коли се тільки можливо, є пожадана порада лікаря. В початку хвороби неможна ніколи знати, який вона може мати перебіг, тому позір і увага є пожадані. На цю хворобу западають звичайно діти і молоді люди в 1—20 року життя, але трапляються захорования вже від 6 місяців у дітей аж до 40 літ життя.

Перша головна річ підчас пошести шкарлатини є потреба стерегтися її, і тому треба знати, що заразок цієї хвороби є летучий, через воздух, одіння, волося легко заносить ся до здорової хати. Тому скоро де появились випадок шкарлатини, треба дбати, щоби здорові діти не стикались з хорими. Тому треба здорові діти відокремити в особній хаті. Доки у хорі дитини не злузиться шкіра і не відказиться дитину, одіння, білля, комнату, не вільно до такої хати впускати здорові діти. Важне проте перевести основну дезинфекцію по видуванняю, або смерті дитини.

Підчас пошести шкарлатини повинні діти хоронитися, особливо в холодній порі, від запаління горла, бо тою дорогою йде шкарлатинне закаження. Тому повинні часто цюлокати горло весь час пошести соленою, боровою або кисленою водою, розчином хльорку, калія або надмангану калія. Як висше сказано, діти часто переходять шкарлатину легким запалінням горла, тому в часі пошести шкарлатини повинні учителі вилучувати шкільні діти хочби з найменчим болем горла від шкільної науки, хибя що дитина викажесть ся по свідкою лікаря, що нема підозріння о шкарлатину.

Багато випадків шкарлатини переходить без тяжких проявів і тоді лічення не вимагає великих заходів, вистарчить положити хору дитину до ліжка, уважати на одностійну теллоту в хаті, провітрєння комнаты і плінну, безкорінну, малосолену, найкраще молочну поживу. В тяжких випадках сильної горячки, дифтеритичних появів в горлі, ропного запаління ушей, запаління нирок треба безумовно лікарської поради. В разі сильної горячки, добре є змивати ціле тіло літньою водою, зміняти часто холодні оклади на голову і серце, давати доволі доброї води, а як поживу подавати молоко, чай і клеїни. В випадках печєння і свербі шкіри добре є мастити ціле тіло вазеліною або несоленым смальцем, особливо коли шкіра є суха а вже починає лущитися. Всяку увагу треба звертати на появи горла, тому належить робити часті цюлокання. Дуже часті є при шкарлатині запаління нирок, тому треба хорім відразу від захорования подавати не дразнячу їду, найкраще молоко, не давати сильних солених росолів, мяса, вина, добре також купати хорих в теплій воді. Дуже часті є запалені появи ушей носа. Тоді треба доковчє лікарської поради, щоби зберегти слух, бо багато дітей по шкарлатині тратить слух. Хорі діти на шкарлатину належить тримати в ліжку глядяно теплої хаті, від часу захорования через 6 неділів, доки не злузиться шкіра і не проминуть всі появи зі сторони горла, носа, ушей, серця і нирок.

Від Виділу українсько-лікарського товариства:
Д-р Куревець Іван Голова
Д-р Балей Степан Секретар.

Просимо негайно вирівнувати передилату за Надоліст, щоби не було перерви в висилці.

